

**Quæstionum Canonicarum, In Quinque Libros
Decretalium, Tomus ...**

In Lib. III. Decretalium. In quo agitur De Rebus, quae in iudicium devenire solent, cujusmodi sunt, de vita et moribus Clericorum, ...

Schlüter, Georg

Augustæ Vindelicorum, 1708

§. 7. An Beneficiatis, durante Tyrocinio, seu probationis anno, retineat beneficium Ecclesiasticum?

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73045](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73045)

majora sint, five minora, cum textus indistinctè loquatur de *beneficio*, & quidem in materia spectante favorem Religionis; unde Sanchez *tom. 2. in Decal. l. 7. c. 4. n. 3.* id extendit etiam ad pensiones; qui *n. 6.* ait; hoc procedere, licet Novitiatus pluribus annis duraret, pro ut in nostra Societate durat biennio; an autem durante Novitiatu possit ipse renuntiare beneficio? sub opinione est, affirmante Barbosa *p. 3. de offic. & potest. Episcopi, allegat. n. 99.* cum Garcia de *benefic. p. 11. c. 9. à n. 12.* negante communi cum Azor *p. 2. l. 7. c. 20. q. 6.* Sanchez *cit. c. 5. n. 38.* propter Trid. Sess. 25. de Regul. c. 16. de quo infra.

2709 Not. 2. inter casus in textu exceptos ab aliquibus numerari. 1. ex illis verbis: nisi constet, quod vitam voluerit absolute mutare; ex hoc enim infert Barbosa in *cit. c. Beneficium n. 5.* quod propositum mutandi vitam cum habitus susceptione censetur votum solenne, per Sayrum in clavi Regia, *l. 6. c. 1. n. 7.* ad votum enim duo tantum sufficiunt, deliberatio, & propositum, ex Azor, *instit. moral. p. 1. l. 11. c. 13. n. 5.* sed hoc rectius negatur, nisi propositum firmatum sit promissione, ut notavimus *n. 2076.*

2710 Alter casus exceptus est, si fecit professionem; circa quod observant alii, à Religiosis Soc. JESU possessionem beneficiorum prius obtentorum amitti post emissam solemnem professionem, vel vota coadjutorum formatorum, per quæ redduntur omnino incapaces bona, & jura quæcunque acquirendi, & retinendi; non autem, per emissionem simplicium verborum biennii, per quæ juxta dictæ Societatis constitutiones, à Sede Apostolica approbatas, tales Religiosi non sunt incapaces retinendi dominium bonorum, & beneficia, quæ in seculo habebant, ut habetur in dictæ Societatis constitutionibus *p. 4. c. 4. §. 5.* in declarat. lit. E, & *p. 6. c. 2. §. 11.* in declarat. lit. E, & in Constit. Gregorii XIII. incip. *Ascendente Domino*, sub dat. 8. Cal. Junii 1584. *vers. & licet qui ad gradus professorum.*

2711 Idem dicendum est, pensiones prius obtentas eorum per dicta biennii vota non extinguere, sicut dictum est de beneficiis; quia textus in præsentibus, intelligitur

de omnibus beneficiis, secundum Archid. hinc in princ. Monald. *consil. 159. n. 22. vol. 2.* & ideo ita resolvit Sanchez in præcepta Decal. *l. 7. c. 4. n. 7. & c. 27. n. 32. & c. 29. n. 10.* qui tamen *cit. c. 29. n. 10.* tradit, eisdem finito probationis biennio, antequam vota simplicia emittant, beneficia prius obtenta resignare; pensiones tamen retinent usque ad solemnem professionem, vel vota coadjutorum formatorum, ut observatur in praxi, de qua testatur Sanchez ex decreto Congreg. generalis, can. 5.

Not. 3. quoad casum factæ professionis vel expressæ, vel tacitæ, ut hodie procedat solum, supposito Novitiatus tempore completo, & post annum ætatis 16. emissæ, propter decretum Concilii Trid. de quo jam superius actum est; unde dispositio dicti c. *Beneficium* procedit in hoc casu solum attentò jure antiquo, ubi professio fieri poterat post pubertatem completam.

Not. 4. in casu, quo egrediens Religionem habet beneficium, tunc cum clausula, *ut vacet, si beneficiatus per aliquod tempus abst.* non esse locum dictæ clausulæ propter absentiam causæ probationis in Religionis ingressu, ut notat Sanchez *cit. l. 7. c. 4. n. 4.* talis enim fundatio, nisi aliter derogativè expressum sit, intelligitur conformiter ad jus commune.

Not. 5. in quæstione versari quoque illud, an, si contingat vacare Ecclesiam, in qua Canonicus, vel Beneficiatus, virtute sui beneficii habet jus eligendi, possit interesse electioni, dum est in Novitiatu? 1. quantum est vi juris sibi competentis, posse; cum etiam durante Novitiatu ei debiti sint fructus sui beneficii, inter quos etiam est eligere Prælatum Ecclesiæ vacantis. An autem sit necessarium ad electionem vocandus, sic, ut aliàs titulo præteritionis possit agere contra electionem se absente, ac non vocato celebratam, in dubio est; vocandum esse, si per leges Tyrocinii in Religionem, quam probat, ei conceditur, videtur dicendum, ne privetur jure suo in exercitio actus sibi de jure competentis; secus verò, si non conceditur; nam sic per ingressum Tyrocinii, talis Religiosis mentò censetur renuntiasse pro tali eventum

eventu juri, quod habet pro tunc ad eligendum.

2715 Aliqui tamen distinguunt inter jus eligendi, quod habet vel jure Collegii, de quo est, & consideratur tanquam pars ejus, vel speciali, puta ratione suæ dignitatis, talis beneficii, aut alio simili titulo; & in primo casu censent, non esse necessario vocandum, quando id facile fieri non potest; quia sic per ipsum Collegium electio commode celebrari potest; in secundo autem secus; quia revera etiam post ingressum religionis, sed ante professionem, retinet omnia jura sibi competentia, nec eo absente exercitium talis actus ritè celebrari potest; sic gloss. in dict. c. Beneficium. V. Conferendum; Sanch. cit. c. 4. n. 12. & alii.

2716 An autem, & qualiter Novitii gaudeant privilegio fori, & canonis? aut privilegis suæ Religionis, in ejus probatione versantur? alibi dictum est, & communiter affirmatur cum Castropalao tom. 3. D. 1. p. 11. ceterum duo adhuc quæri possunt; an Novitii obligentur statutis Religionum, vel præceptis Superiorum: 2. an, sine justa causa, ex anno probationis à Religione dimitti possint invit? Ad 1. 12. non obligari directè, ac per se loquendo; nimirum sub culpa naturali, seu conscientia; obligari tamen ex decencia, & honestate; ita Suarez tom. 3. l. 5. c. 16. & alii; ratio primæ partis est; quia nondum sunt Religionis membra. nec etiam professi, vel ad ejus regulam obligati voto ipsos constituentem vera Religionis membra: ratio secundæ partis est, quia id exigit ratio eos convenienter gubernandi, & probandi; unde ligantur saltem ad pœnam à Superioribus decretam contra transgressionem eorum, quæ illis ad peragendam Religionis probationem præscripta sunt.

2717 Dixi eos, per se loquendo non obligari naturaliter, & directè statutis earum Religionum, & præceptis Superiorum; quod sic accipiendum est, ut non excludatur obligatio etiam naturalis parendi præceptis impositis à Superiore Religio- nis, in quantum procedunt non à voto, sed à spirituali jurisdictione relatè ad omnes, qui sunt in tali domo, vel ordine regulari, quam diu ibi sunt; qualiter Clericus, qui nec origine, nec domi-

cilio est diœcesanus hujus v. g. Episcopi, nihilominus subicitur jurisdictioni ejus Ecclesiasticæ, ac spirituali, dum est in ejus diœcesi; ita Suarez cit. c. 16. n. 18. Sanchez cit. c. 10. à n. 11. & alii.

Ad 2. 12. negativè cum Suarez cit. 2718 l. 5. c. 11. n. 5. & aliis; nam hoc pertinet ad justitiam distributivam, rectamque dispensationem ministeriorum spiritualium, & administrationem, ne digni & habiles, postquam ad Religionis probationem admissi sunt, ab ea, sine justa causa rejiciantur. Si dicas: ingrediens & probans Religionem liberè potest ab ea discedere ante vota, licet Religionem videat sibi congruentem; ergo vicissim recipiens ad ingressum, & probationem Religionis liberè potest ab ea illum dimittere, ante vota, licet videat illum Religioni congruentem: 12. N. consequens, nam justitia distributiva non necessario importat obligationem reciprocam; dignus enim non tenetur recipere, quod alter vi suæ administrationis, quantum est ex parte sua, servatà lege justæ distributionis, tenetur dare.

ARTICULUS III.

De renuntiatione bonorum tempore Novitiatu.

DE hac quæst. extat specialis dispositio in Concilio Tridentino Sess. 25. de Regularibus, cap. 16. nam postquam c. 15. dixisset, quod nullus ad professionem admitti debeat, qui minore tempore, quam per annum, in probatione steterit; nec professio, ante annum ætatis decimum sextum completum facta valeat, aut ullam obligationem pariat; c. 16. subjungit: *nulla quoque renuntiatio, aut obligatio antea facta, etiam cum juramento, vel in favorem cujuscunque causa pia valeat, nisi cum licentia Episcopi, sive ejus Vicarii fiat intra duos menses proximos ante professionem; ac, non alias intelligatur effectum suum sortiri, nisi secuta professione; aliter verò facta, etiamsi cum hujus favoris expressa renuntiatione, etiam jurata, sit irrita, & nullius effectus.*

Sub hoc, postquam mandasset, ut finito tempore Novitiatu, Superiores, Novitios, quos habiles invenerint, ad profitendum admittant, antè Monasterio eos ejiciant & declarasset, quod per hzc